

Põhiseaduskomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XIII koosseisu VII istungjärgul

Ülevaade käsitleb Riigikogu põhiseaduskomisjoni tegevust **Riigikogu XIII** koosseisu **VIII** istungjärgul, **perioodil 10. september – 20. detsember 2018.**

Komisjoni koosseis

Esimees: Marko Pomerants (IRL)
Aseesimees: Jüri Adams (EVA)
Liikmed: Arto Aas (REF), komisjoni liige kuni 22.08.2018
Peep Aru (REF), komisjoni liige alates 22.08.2018
Helmut Hallemaa (KESK)
Mihhail Korb (KESK)
Hanno Pevkur (KESK)
Lauri Luik (REF)
Jaak Madison (EKRE)
Mart Nutt (IRL), komisjoni liige kuni 16.10.2018
Jevgeni Ossinovski (SDE)
Tiit Terik (KESK)

Istungite arv

VIII istungjärgul pidas põhiseaduskomisjon 22 korralist istungit ja ühe erakorralise istungi.

Eelnõud

Põhiseaduskomisjon määrati istungjärgu jooksul 14 seaduseelnõu ja 8 otsuse eelnõu juhtivkomisjoniks. Istungjärgu lõpuks on komisjoni menetluses 20 seaduseelnõu ja 4 otsuse eelnõu.

VII istungjärgul põhiseaduskomisjoni menetluses olnud eelnõudest:

Võeti vastu 7 seaduseelnõu ja 7 otsuse eelnõu:

1. Kodakondsuse seaduse täiendamise seaduse eelnõu (629 SE), vastu võetud 12.09.2018
2. Riigikogu otsuse „Heiki Loodi Riigikohtu liikmeks nimetamine“ (668 OE), vastu võetud 20.09.2018
3. Riigikogu otsuse „Riigikogu probleemkomisjoni moodustamine riigireformi arengusuundade väljatöötamiseks“ muutmise (668 OE), vastu võetud 10.10.2018
4. Avaliku teabe seaduse muutmise seaduse eelnõu (671 SE), vastu võetud 24.10.2018
5. Riigi Teataja seaduse muutmise seaduse eelnõu (659 SE), vastu võetud 14.10.2018

6. Riigikogu otsuse „Riigikogu otsuse „Riigikogu probleemkomisjoni moodustamine rahvastikukriisi lahendamiseks“ muutmise“ eelnõu (732 OE), vastu võetud 06.11.2018
7. Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (662 SE), vastu võetud 21.11.2018
8. Riigikogu otsuse "Velmar Bretti Riigikohtu liikmeks nimetamine" eelnõu (753 OE), vastu võetud 04.12.2018
9. Riigikogu otsuse "Riigikohtu liikme Malle Seppiku kohtunikuametist vabastamine" eelnõu (707 OE), vastu võetud 04.12.2018
10. Riigikogu otsuse "Riigikohtu liikme Eerik Kergandbergi kohtunikuametist vabastamine" eelnõu (708 OE), vastu võetud 04.12.2018
11. Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse ”Riigikogu probleemkomisjoni moodustamine rahvastikukriisi lahendamiseks ” muutmise" eelnõu (754 OE), vastu võetud 04.12.2018
12. Rahvastikuregistri seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (724 SE), vastu võetud 06.12.2018
13. Isikuandmete kaitse seaduse eelnõu (679 SE), vastu võetud 12.12.2018
14. Euroopa Parlamendi valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (696 SE), vastu võetud 12.12.2018

Tagasi lükati 8 seaduseelnõu:

1. Pühade ja tähtpäevade seaduse muutmise seaduse eelnõu (618 SE), tagasi lükatud 11.09.2018
2. Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (634 SE), tagasi lükatud 20.09.2018
3. Riigikogu liikme staatuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (457 SE), tagasi lükatud 24.10.2018
4. Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (702 SE), tagasi lükatud 06.11.2018
5. Riigikogu liikme staatuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (669 SE), tagasi lükatud 06.11.2018
6. Riigikogu valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (701 SE), tagasi lükatud 05.12.2018
7. Isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seaduse eelnõu (650 SE), tagasi lükatud 12.12.2018
8. Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (709 SE), tagasi lükatud 13.12.2018

Esitaja/algataja võttis tagasi 3 eelnõu:

1. Riigikogu liikmete Madis Milling, Igor Gräzin, Meelis Mälberg, Liina Kersna, Kalle Laanet, Toomas Kivimägi, ja Krista Aru algatatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse täiendamise seaduse eelnõu (637 SE), võeti tagasi 24.09.2018
2. Eesti Vabaerakonna fraktsiooni algatatud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (636 SE), võeti tagasi 26.09.2018
3. Vabariigi Valitsuse algatatud kohtute seaduse ja kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse muutmise seaduse eelnõu (713 SE), võeti tagasi 06.12.2018

Põhiseaduskomisjon algatas 3 seaduseelnõu:

1. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse ning põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse muutmise seaduse eelnõu (762 SE), 21.11.2018
2. Isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seaduse eelnõu (778 SE), 13.12.2018
3. Euroopa Parlamendi valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (696 SE), 25.09.2018

Arvamuse andmised

Lisaks eelnõude menetlemisele andis põhiseaduskomisjon kolmel korral arvamuse Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjades.

1. Riigikohtule arvamuse andmine planeerimisseaduse (PlanS) § 4 lg 21 põhiseaduspärasuse kohta osas, milles see lubab riigi eriplaneeringu koostamise korraldajal sõlmida lepingu riigi eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga riigi eriplaneeringu tellimise ja planeerimisseaduse § 4 lg 2 p-s 5 nimetatud mõjude hindamise kulude katmiseks ning PlanS § 27 lg-d 1, 2 ja 3, § 28 lg 2 p 3 ja § 29 lg 1 p 3 (*PSJV 5-18-4*), komisjonis 15.10.2018
2. Riigikohtule arvamuse andmine välismaalaste seaduse põhiseaduspärasuse kohta osas, milles see ei näe ette õiguslikku alust tähtajalise elamisloa andmiseks Eesti Vabariigi kodaniku samasoolisele registreeritud kooselupartnerile Eestis perekonnaelu elamiseks (*PSJV 5-18-5*), komisjonis 16.10.2018
3. Riigikohtule arvamuse andmine vangistuseseaduse § 94 lõike 5, mis kaalutlusõiguseta sätestab, et vahistatule ei kohaldata vangistuseseaduse §-s 25 sätestatud pikaajalist kokkusaamist, põhiseaduspärasuse kohta (*PSJV nr 5-18-8*), komisjonis 11.12.2018

Põhiseaduskomisjon andis 7 korral arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile (ELAK).

1. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 767/2008, määrust (EÜ) nr 810/2009, määrust (EL) 2017/2226, määrust (EL) 2016/399, määrust XX/2018 [koostalitlusvõimet käsitlev määrus] ja otsust 2004/512/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2008/633/JSK, eelnõu kohta, komisjonis 11.09.2018

2. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitset puudutava eelnõu suhtes, komisjonis 25.09.2018
3. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond, eelnõu kohta, komisjonis 09.10.2018
4. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse integreeritud piirihalduse fond ja Sisejulgeolekufond, eelnõu kohta, komisjonis 09.10.2018
5. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud piirihalduse ja tagasisaatmise paketi eelnõude kohta, komisjonis 03.12.2018
6. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse terroristliku veebisisu leviku tõkestamise eelnõu kohta, komisjonis 03.12.2018
7. ELAKile arvamuse andmine Eesti seisukohtade kohta, mis on esitatud õigusprogrammi ning õiguste ja väärtuste programmi kehtestamist käsitlevate algatuste kohta, komisjonis 17.12.2018

Ettekanded ja ülevaated

Õiguskantsleri aastaülevaate tutvustus (hõlmab perioodi 1. september 2017 – 31. august 2018), komisjonis 11.09.2018

Kollektiivsed pöördumised

Komisjon arutas 17. detsembri istungil kollektiivset pöördumist „Vähendame palgalõhe meie kõigi võrdse tuleviku nimel“. Komisjon ei teinud pöördumise kohta otsust, seisukoht kujundatakse järgmisel Riigikogu istungjärgul.

Muu tegevus

1. Valimisõiguse piirangute leevendamise arutelu, komisjonis 10.09.2018
2. Riigikogu liikmete poole pöördunud kodaniku kodakondsuse küsimuse arutelu, komisjonis 11.09.2018
3. Arutelu seoses Riigikogu liikmele asendusliikme määramise regulatsiooniga, komisjonis 17.09.2018